

HBTQ

Vad är HBTQ och vad betyder bokstäverna?

Till en början hette det bara hbt och var en term som redan på 1990-talet växte och blev ett samlingsnamn med frågor om bland annat sexuell läggning och könsidentitet. Senare lade man till Q för att visa att alla är med oavsett läggning, identitet eller grupp.

Hbtq är en förkortning för homosexuella, bisexuella, transpersoner och personer med queera uttryck och identiteter. De olika uttrycken beskriver olika sexuella läggningar och vem en blir attraherad av. H:et och B:et står för när personer blir attraherade av en person med samma kön eller oavsett kön. T:et är en samling av olika könsidentiteter och handlar om hur man definierar och uttrycker sitt kön. Q:et har flera olika betydelser och kan röra bland annat sexuella läggningar, könsidentitet och relationer men också en önskan att slippa identifiera sig.

Vad är skillnaden idag och för 100 år sedan om man jämför Sverige och världen?

Fram till år 1944 var det olagligt i Sverige att umgås intimt med personer av samma kön. Samma år valdes det att göra en ändring och sätta en åldersgräns på 18 år. 1978 ändrades den lagen, och åldersgränsen blev istället lika för alla oavsett läggning.

År 1950 bildades den första organisation i Sverige för homosexuella. Den här organisationen visade sig sedan var grunden till det vi känner till idag vid namn RFSL – "Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter". Deras mål är att driva rättighetsfrågor som ska gälla för alla, hbtq-personer som alla andra i samhället. I slutet på 1951 hade RFSL ca 500 medlemmar, idag har dem ca 7000 medlemmar.

År 1953 krävde bland annat RFSL att homosexuella par skulle få möjlighet att ingå i äktenskap, och våren 1989 fick riksdagen i Sverige förslag om att införa registrerat äktenskap. Samma år blev Danmark det första land i världen som fick igenom äktenskap mellan samkönade par. 2001 fick Nederländerna igenom lagen och därefter blev fler länder inspirerade. Sverige fick igenom den här lagen 2009 och idag är det 25 länder som tillåter samkönade äktenskap. Fler länder är på väg, dock är det fortfarande ett brott att vara homosexuell i 72 länder.

I 13 av världens länder kan sex med samma kön leda till dödsstraff, och i länder till exempel Saudiarabien gäller det i hela landet. I Nigeria är det bara vissa delstater och i Qatar gäller det endast muslimer. I Iran måste hbtq-personer dölja sin identitet och förneka sin sexualitet. Det värsta är att, homosexualitet i Iran inte är olagligt i sig, utan att alla sexuella närmanden som homosexuell är förbjudna.

Delstaten Kalifornien i USA gick ut i oktober 2017 med att de vill införa ett tredje juridiskt kön. De vill att det ska vara möjligt för de personer som inte identifierar sig som man eller kvinna

ska kunna välja icke binär på bland annat sitt körkort, födelseattest och pass m.m. och de vill att detta ska gällas redan 2019.

Transsexuella personer i Sverige fick år 1972 en ny lag som tillät könskorrigeringar. Kraven då var att den som ville göra detta var tvungen att vara ogift, steril och svensk medborgare. I juli 2013 togs kravet på att man var tvungen att vara steriliserad bort och idag räcker det med att man är över 18 år, är folkbokförd och har bott i Sverige i mer än 1 år. Till skillnad från Sverige är det 14 länder som har krav på sterilisering för att få det kön man önskar på sin legitimation. Frankrike, Ryssland, Turkiet, Grekland m.fl. är bara några av de länder som kräver detta idag.

Ett av de farligaste länderna att besöka som hbtq-person idag är Brasilien.

Hur ser personer inom HBTQ på samhället?

Ungdomar inom hbtq har ofta en utsatt situation hemma eller i skolan, vilket kan påverka deras hälsa i vardagen och att de får sämre självkänsla. Det kan också ge låga förväntningar på framtiden på grund av att de fått uppleva mobbning, trakasserier och kränkningar. Något som ungdomarna tycker är, att det bör finnas fler mötesplatser och fritidsverksamheter för att ge dem en fristad att få vara öppna med sin läggning gentemot andra, och att få träffa andra i samma situation som dem. Här har jag själv sett att det bara växer och dyker upp fler mötesplatser runt omkring i Sverige. Andra saker som hbtq-ungdomarna tycker, är att det ska finnas fler könsneutrala toaletter och omklädningsrum, att vuxna ska ta mer ansvar och ha mer hbtq-kunskap, och att det ska finnas mer information om detta över nätet.

Även på arbetsplatsen är det tufft för hbtq-personer. Många väljer att hålla sin sexuella läggning hemlig på jobbet för att slippa bli dömd eller behandlad på ett annat sätt. Många ser detta som en stress att behöva leva ett dubbelliv vilket i sin tur kan påverka rollen i arbetsgruppen.

Äldre personer inom hbtq oroar sig inför ålderdomen. Den största oron är att bli deprimerad eller få ångest. Många av den äldre generationen inom hbtq kan ha upplevt att deras sexuella läggning setts som en sjukdom eller som något olagligt. De kan också ha fått upplevt olika slag av diskriminering, kränkningar och hot som kan ha påverkat deras erfarenheter och livsval. Det man vill åtgärda med detta är att det bland annat ska forskas mer om åldrandet inom hbtq och att vård- och omsorgspersonal ska få normmedvetna utbildningar.

Hur ser samhället på HBTQ i Sverige?

Skolan är tänkt att ge barn trygghet, och då är det viktigt att skolor börjar uppmärksamma hbtq redan i tidig ålder. Under 2009 - 2012 drev RFSL tillsammans med bland annat Lärarförbundet och Skolverket ett arvfondsprojekt där de utbildade lärare i förskolan om normer, värderingar, attityder och frågor kring hbtq. De pratade också om olika metoder att tala om allas lika värde och hur förskolan kan arbeta med till exempel arbets- och förhållningssätt gentemot varandra i personalgrupper och mot barnen och deras föräldrar.

Något som också blivit uppmärksammat är att skolor väljer att ha temadagar om hbtq. Tanken med detta är att det ska nå ut till alla oavsett åldersgrupp och skolpersonal, och att de ska kunna känna sig inkluderade och ha ett normkritiskt förhållningssätt på arbetsplatsen.

Idag är det lika lagar för alla oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. Diskriminering har också tagits på större allvar och är inte tillåtet någonstans i samhället, inklusive på skolor och arbetsplatser m.m.

Min syn på HBTQ

Efter att ha gjort en grundlig undersökning på detta tycker jag att det är helt sjukt hur det var förr, och hur det fortfarande ser ut idag i vissa länder, men jag tycker att det är otroligt bra att det finns organisationer som bland annat RFSL som står upp och stöttar de inom HBTQ och allt runt omkring.

Jag tycker att det ska finnas en möjlighet för ett tredje könsalternativ. Jag tycker också att det ska läggas till mer hbtq-frågor inom sex och samlevnad i skolan då jag läst att det inte uppmärksammas lika mycket där och eftersom det blir allt vanligare idag att vi lever runt hbtq-personer tycker jag att även dem ska få känna sig lika involverade.

Källförteckning

- **Nationalencyklopedin, HBT.** <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/hbt> (Hämtad 2018-10-08)
- **RFSL, hbtq-fakta.** (2015) <https://www.rfsl.se/hbtq-fakta/hbtq/> (Hämtad 2018-10-10)
- **Vad är HBTQ?** https://st.org/arbetsliv/hbtq/vad-ar-hbtq?gclid=Cj0KCQjwgOzdBRDIARIsAJ6_HNkFp4t_zvWD6zjYuLCivVoRNIOtKWIKelFkwmLymiP_HmFxfY8ANx4waAhTheALw_wcB (Hämtad 2018-10-08)
- **Vad betyder Q:et?** (2012) <https://nyheter24.se/nyheter/inrikes/721477-hbt> (Hämtad 2018-10-08)
- **HBTQ-historia** (2015) <https://www.rfsl.se/om-oss/historia/> (Hämtad 2018-10-08)
- **HBT-historia** <https://web.archive.org/web/20080604201557/http://www.rfsl.se/?p=413> (Hämtad 2018-10-08)
- **Om RFSL och dess medlemmar** (2018) <https://www.rfsl.se/om-oss/kort-om-rfsl/> (Hämtad 2018-10-11)
- **Samkönade giftermål i 25 länder** (2017) <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/tidslinje-samkonade-aktenskap-ar-nu-lagligt-i-23-lander-sa-har-gick-det-till> (Hämtad 2018-10-08)
- **Olagligt att vara homosexuell** (2017) <https://nyheter24.se/nyheter/utrikes/884572-i-de-har-landerna-ar-det-helt-olagligt-att-vara-homosexuell> (Hämtad 2018-10-08)
- **10 framsteg** (2017) <https://www.metro.se/artikel/h%C3%A4r-%C3%A4r-10-framsteg-f%C3%B6r-hbtq-personer-i-sveriges-historia> (Hämtad 2018-10-08)
- **Baksteg** (2016) <https://www.metro.se/artikel/hbtq-personer-d%C3%B6ms-till-d%C3%B6den-h%C3%A4r-%C3%A4r-v%C3%A4rldens-mest-hbtq-fientliga-lagar-xr> (Hämtad 2018-10-10)
- **Bakåt och framåt** (2015) <https://www.svt.se/kultur/bakat-och-framat-for-hbtq-rattigheter-i-varlden> (Hämtad 2018-10-10)
- **Farligaste landet för hbtq-personer** (2016) <http://www.folkbladet.se/nyheter/brasilien-mer-vald-mot-homosexuella-om4243052.aspx> (Hämtad 2018-10-10)
- **Ungdomar och äldre** (2015) <https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19765/2015-3-14.pdf> (Hämtad 2018-10-10)
- **HBTQ på arbetsplatser** (2014) <https://www.dagensamhalle.se/debatt/kraenkingar-pa-jobbet-hindrar-hbtq-personer-10802> (Hämtad 2018-10-10)
- **Temadag + Lagen är lika** (2017) <http://linje59.se/lagen-ar-lika-alla/> (Hämtad 2018-10-10)